

TARTALOM

Ajánlás.....	5
Bevezető gondolatok	7
Miért került a falvak látogatógazdasága a figyelem középpontjába?	11
I. FEJEZET	13
1. Turisztikai termék.....	13
1.1. A turisztikai termék mikro- és makroszintű értelmezése.....	13
1.2. A turisztikai termék jellemzői.....	15
1.3. A turisztikai termék összetevői	17
1.3.1. Attrakció/vonzerő	17
1.3.2. Turisztikai infrastruktúra.....	20
1.3.3. Szálláslehetőségek	21
1.3.4. Vendéglátás	21
1.3.5. Utazási irodák szolgáltatásai: utazásszervezés, utazásközvetítés	22
1.3.6. Kulturális szolgáltatások.....	23
1.3.7. Biztonság, higiénia	24
1.3.8. Emberi tényezők, vendégszeretet	25
1.3.9. Egyéb szolgáltatások	26
1.4. A turisztikai termék csoportosítása	26
1.5. A turisztikai termékfejlesztés és annak típusai	28
1.6. A turisztikai termék nyújtotta élmény.....	29
1.6.1. A turisztikai élmény tipológiája.....	31
1.6.2. A turisztikai élmény szakaszolása, szintjei.....	31
1.6.3. A látogatói élményt befolyásoló tényezők	33
II. FEJEZET	35
2. A falvak látogatógazdasága – a falusi turizmus.....	35
2.1. A falvak látogatógazdaságának termékszemléletű megközelítése	35
2.2. A falusi turizmus mint tér-, csoport-, illetve tevékenység-specifikus turisztikai termék.....	41
2.2.1. Amikor a falu szab teret a látogatógazdaságnak	41
2.2.2. Amikor a falu szab lehetőséget a turisták csoportkonstrukciójának...	44
2.2.3. Amikor a falusi turizmus szab tevékenységet a turistának.....	45
2.3. A falvak látogatógazdaságának fogalmi köre: tanyasi, farm-/eszténa-, agro-, rurál, vidéki turizmus.....	47
2.4. A falusi turizmus evolúciója.....	57
2.4.1. Magyarország falusi turizmusa	60

2.4.2. Románia falusi turizmusa.....	63
2.4.3. Falusi turizmus Erdélyben, illetve Székelyföldön	65
2.5. Vonzerők a falvak látogatógazdaságában (a tetraédermodell mérlegén).....	71
2.6. A falvak látogatógazdaságának jellemzői	78
2.7. A falusi turizmus mint gazdaságfejlesztési módszer	80
2.8. A falusi turizmus mint lokális közösségi alkotás	81
2.9. A falusi turizmus a gazdasági értékesítés és az örökségvédelem viszonyában	83
2.10. A falvak látogatógazdaságának szervezése, fejlesztése.....	85
2.10.1. TDM-szervezetek a falvak látogatógazdaságában.....	90
2.10.2. Klaszterek a falvak látogatógazdaságában. Minősítési rendszer a falusi turizmusban.....	94
2.11. A falusi turizmus fejlesztésének gyakorlata és lehetősége az ökoturizmus tükrében	96
2.11.1. Tematizált, szakosodott termékek a falvak látogatógazdaságában. Ökoporták	96
2.12. Részösszegzés: a falvak látogatógazdaságának hatása	99
III. FEJEZET. ÖKOTURIZMUS	101
AZ ÖKOTURIZMUS A FALVAK	
LÁTOGATÓGAZDASÁGÁNAK LÁNCOLATÁBAN	101
3. Ökoturizmus a turizmustörténet mérlegén.....	101
3.1. Az ökoturizmus értelmezése, jellemzői, követelményrendszere	105
3.2. Az ökoturizmus kereslete és kínálata, avagy az ökoturizmus éhe és készlete.....	108
3.2.1. Az ökoturizmus kereslete	108
3.2.2. Az ökoturizmus kínálata	111
3.3. Ökoturisztikai minősítési kategóriák, környezeti védjegyek.....	112
3.4. Az ökoturizmus kötöttsége, illetve táguló határai: globalizáció, fejlődés- fejlesztés, fenntartható fejlődés, felelősségteljes fejlődés. Út a fenntartható, felelősségteljes turizmus, avagy az alternatív látogatógazdaság irányába	115
3.4.1. Globalizáció	116
3.4.2. Fejlődés-fejlesztés, növekedés.....	118
3.4.3. Fenntartható fejlődés.....	121
3.4.4. Út a fenntartható látogatógazdaság irányába.....	125
3.4.5. A fenntartható turizmustól a felelősségteljes, regeneratív látogatógazdaság irányába.....	128

IV. FEJEZET.....	135
4. Esettanulmányok	135
4.1. Alternatív turizmus az utazásszervezés gyakorlatában (Esettanulmány I.).....	136
4.1.1. Geotur Utazási Klub	136
4.1.2. Qalandar Aventures – A velem járó barát.....	137
4.1.3. Kaland az Élet! Egy lehetőség, hogy megtudd, mi a különbség az utazás és a turistáskodás között.....	145
4.2. Nemzeti parkok az ökoturizmus szolgálatában (Előszó a II. esettanulmányhoz)	150
4.2.1. Amikor a nemzeti park szab teret a turisztikai szemléletnek, illetve élményszerzésnek Romániában (Esettanulmány II.)	153
4.2.2. A Békás-szoros–Nagy-hagymás Nemzeti Park történeti háttere, felosztása és látogatottsága a statisztikai adatok tükrében.....	153
4.2.3. A Békás-szoros–Nagy-hagymás Nemzeti Park részét képező Nagy- hagymás–Egyes-kő–Öcsém földrajzi helyzete és földrajzi jellemzői.....	157
4.2.4. A vizsgálat alanyi alapjának áttekintése: a Nagy-hagymás–Egyes-kő– Öcsém természeti adottságainak turisztikai szempontú értékelése	161
4.2.5. A Nagy-hagymás–Egyes-kő–Öcsém természeti adottságaival és az empirikus kutatás eredményeivel keresve az utat	164
4.2.6. A Nagy-hagymás–Egyes-kő–Öcsém területére összpontosító empirikus kutatás céljai és hipotézisei.....	165
4.2.7. A Nagy-hagymás–Egyes-kő–Öcsém területére összpontosító empirikus kutatás módszertana.....	166
4.2.8. A kérdőíves felmérés általános adatainak értékelése	168
4.2.9. Az ökoturizmus keresletének elemzésére vonatkozó adatok: tudáselemek, vélemények, sztereotípiák értékelése a kérdőíves felmérés és az irányított interjú alapján	170
4.2.10. Az empirikus kutatás összefoglalása. Következtetések.....	185
4.2.11. A kutatás következtetésére alapozott javaslatok	188
4.3. Történeti-néprajzi desztinációk alternatívái a falvak látogatógazdaságának felelős kínálatában (Előszó a III. esettanulmányhoz).....	190
4.3.1. Amikor az Őrség és Székelyföld történetisége szab teret a határokat átívelő, alternatív turisztikai termékkonstrukciónak (Esettanulmány III.)	192
4.3.2. Az őrségi szerek a gazdasági boldogulás útján: „... Természetesen Őrség!” Magyarország legjobban fejlődő vidéki desztinációja az ezredforduló határán	198

4.3.3. Az őrési szerek és a székelyföldi tízesek/szegek/szerek lehetőségei az alternatív turisztikai termékfejlesztésben, illetve a turisztikai élményszerzésben	199
4.3.4. A szerek, szegek, falutízesek településtörténetében gyökerező ökológiai szemléletű vonzerők	202
4.3.5. A szerek, szegek, falutízesek mint turizmusszervezési embriók, avagy klaszterek. Tízesembriók aktív hálózatos módban	208
4.4. Az egészségturizmus alternatívái a falusi turizmus felelős kínálatában (Előszó a IV. esettanulmányhoz)	209
4.4.1. Egészségturisztikai vonzerőleltár Erdély területén (Esettanulmány IV.)	212
4.4.2. Erdély egészségturisztikai (potenciális) élményterei és termékei	231
4.4.3. Jó gyakorlatok és speciális területek Erdély egészségturizmusában...	232
4.5. A fesztiválok alternatívái és hatásai a falusi turizmus felelős kínálatában. A fesztiválok nyújtotta élmény (Előszó az V. esettanulmányhoz)	261
4.5.1. A gasztrofesztiválok. Csíkszentmihályi gasztrofesztiválja (Esettanulmány V.)	265
4.5.2. A csíkszentmihályi gasztrofesztiválok az empirikus kutatások dimenzióiban	271
Végszó helyett.....	314
Felhasznált irodalom.....	316
Internetes források	328
Adatközlők.....	340
REZUMAT	341
Turismul satelor.....	341
ABSTRACT	346
Rural Tourism.....	346